

У результаті наукового дослідження виявлено що в умовах розвитку технологій, для високої конкурентоспроможності підприємства, необхідно застосовувати інноваційні технології. Про це свідчить високий рейтинг передових інноваційних підприємств України та світу.

Нажаль багато підприємств в країні не мають високий рівень забезпеченості даними технологіями, однак при розробці стратегічного планування керівництву територіальних громад, необхідно рухатись в напрямку розвитку інновацій на підприємствах підпорядкованим даним ОТГ.

Технології забезпечують високий рівень управління фінансами, трудовими та матеріальними ресурсами, дозволяють оперативно приймати рішення в умовах реального часу.

Список використаних джерел

1. Диджиталізація: одинадцять порад для лідерів. 2017. URL: <http://www.management.com.ua/tend/tend922.html><http://www.management.com.ua/tend/tend922.html> (дата звернення: 20.04.2022)
2. Коробка С.В. Діджиталізація підприємницької діяльності. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Економічна». 2021. Вип. 100. URL: <https://periodicals.karazin.ua/economy/article/view/17619/16172> (дата звернення: 20.04.2022).
3. Виклики та тренди в HR 2020: огляд кейсів номінантів Премії HR-бренд. URL: <https://eba.com.ua/vyklyky-ta-trendy-v-hr-2020-oglyad-kejsiv-nominantivpremiyi-hr-brend/> (дата звернення: 20.04.2022)

УДК 005.932:339.137:339.14:355.4

Кулакова С.Ю., к.е.н., доцент; Мілютін Д., студент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ЧАС

Сьогодні дуже важко говорити про інвестиції. Після початку повномасштабної війни в усіх сферах привабливість інвестицій в Україну значно погіршилася через високі ризики та нестабільну прибутковість. Зокрема, за оцінками InVenture обсяг оголошених і завершених угод злиття та поглинання (M&A) в Україні склав \$305 млн у 2022 році, включаючи корпоративні та венчурні, в тому числі в технологічний сектор. Порівняно з 2021 роком загальний обсяг угод M&A у 2022 році скоротився у 9 разів: з \$2,7 млрд до \$0,3 млрд. Кількість угод злиття та поглинання на суму понад \$1 млн також зменшилась більш ніж удвічі: зі 120 угод у 2021 році до 54 угод у 2022 році (включаючи 21 угоду, укладену протягом в січня-лютого 2022 року).

Повномасштабна війна росії проти України фактично зупинила ринок інвестицій у 2022 році. Багато угод, над якими працювали у 2021 році, було скасовано або відкладено. Пріоритети інвесторів та власників бізнесу змістилися з України на залучення капіталу, захист активів, адаптацію до нових реалій та збереження великого, середнього та малого бізнесу.

У 2022 році більшість бенефіціарів найбільшого бізнесу України, яка історично виступала основним драйвером ринку M&A, суттєво втратили в капіталізації своїх активів і, як наслідок, у можливостях укладати нові угоди в коротко- та середньостроковій перспективі. Значна частина працездатного населення України повністю покинула країну.

Перш за все, втратили свій інвестиційний потенціал для нових угод M&A представники великих українських компаній металургійного, сільськогосподарського, роздрібного сектору,

будівництва, переробної та гірничодобувної промисловості. У той же час сектори нерухомості, ІТ, торгівлі та послуг загалом виявились більш стійкими.

Україна є великим експортером агропродовольчої продукції. За останні роки наша країна стала другим у світі експортером зерна та найбільшим постачальником соняшникової олії після США. Крім того, Україна постачає зерно, залізну руду та ряд товарів, чорні метали, комплекти горючого дроту, є потужним постачальником сировини. Але щоб продовжувати розвиватися та розвивати нові галузі державі потрібні прямі іноземні інвестиції. Проте повна війна, розпочата росією проти України, також спричинила серйозні проблеми для економіки країни.

Зокрема, станом на лютий 2023 року загальна сума прямих збитків, завданих економіці України, включаючи руйнування житлових і нежитлових будівель та інфраструктури, сягнула \$143,8 млрд (станом на лютий 2023-го), потреби у відновленні України становлять \$411 млрд (оцінки Світового банку). Загальні потреби у фінансуванні українського плану відбудови оцінюються урядом України в \$750 млрд на 2023-2032 роки.

Цілком природно, що іноземні інвестори, на думку вітчизняних інвесторів, ще більше відволікаються від своїх планів здійснити угоди M&A в Україні під час війни. За різними оцінками експертів, інвестиційні ризики досягають 40%. Тому неможливо говорити про інвестиції та їх безпосередню привабливість за відсутності страхування військових ризиків та певних гарантій. Проте багато інвесторів, які хочуть інвестувати в українську економіку, залишаються оптимістами та чекають закінчення війни.

Проте під час повномасштабної війни іноземні й українські компанії анонсували багато інвестиційних проєктів. Тому інвестиції є одним із ключових елементів розвитку економічної відбудови країни.

Прямі іноземні інвестиції важливі зараз для забезпечення стійкого розвитку національної економіки, створення нових робочих місць та забезпечення довгострокової стабільності. Наша держава має значний потенціал для приваблення інвестицій, включаючи розвинену інфраструктуру, доступ до ринків та розвинені технології.

Особливістю залучення інвестицій зараз є те, що наразі відбудова спрямована не лише на відновлення України, а й на трансформацію та модернізацію виробництв, залучаючи тим самим іноземний капітал та сучасні технології. Це закладе основи для довгострокового зростання та сприятиме інтеграції України у світову економіку. Присутність України у сфері впливу ЄС забезпечує доступ до європейських ринків, а також сприяє залученню іноземних інвестицій.

Також компанії, які готові інвестувати та виробляти в Україні, мають усвідомлювати, що мова йде не лише про український ринок, а й про ринок ЄС, адже Конституція України встановлює незворотність європейського шляху України.

У свою чергу, міжнародні приватні інвестиції можуть стати серцевиною відновлення України, створюючи можливості для отримання більшої кількості інвестиційних запитів і масштабування бізнесу.

Список використаних джерел

1. Ринок прямих інвестицій та m&a в Україні 2022: в очікуванні закінчення війни. URL: <https://inventure.com.ua/uk/analytics/investments/rinok-pryamih-investicij-ta-manda-v-ukrayini-2022:-v-ochikuvanni-zakinchennya-vijni>
2. Українська економіка під час війни. що далі? Офіційний сайт Європейської Бізнес Асоціації (11.08.2022). <https://eba.com.ua/ukrayinska-ekonomika-pid-chas-vijny-shho-dali/>
3. Інвестиційна привабливість: законодавчі рішення та ключові фактори для економіки України. Видавництво «Юридична практика» (19.04.2023). <https://pravo.ua/investytsiina-pryvablyvist-zakonodavchi-rishennia-ta-kliuchovi-factory-dlia-ekonomiky-ukrainy/>